

кохаю, а отже існую

рим,
2 липня

Щастя й щем — на душі й у венах, коли ми цілувалися, і в тих поцілунках розквітала вся міць нашого життя, жорстокого й божевільного, Лучіано, о, мій Лучіано, ти відривався від моїх уст, здіймав обличчя, світло осяювало тебе, ти струшував волоссям, своїм розкуйовдженим німбом, і в ньому я вбачала змії Медузи й пасма Діоніса... Я ж так і залишалася лежати — зачарована, із простягнутими до тебе руками. І знову ж ми розчинялися в поцілунку, знову й знову губи зливалися у відчайдушному випробуванні, і були вони такими солодкими.

Як тоді, так і вчора, так і сьогодні зранку не маю жодної звістки від тебе, Лучіано; чи ти вже поїхав, чи небом пливеш, чи твоя подорож відкладається й ти все одно тримаєшся на відстані — та я лину до тебе, віддаюся тобі. Власне страждання я перетворюю у благословення. Хочу вірити в те, що ти мені сказав, хочу вірити також і в силу своєї любові, і в найбільше чудо Всесвіту... Хочу бути щасливою в цій вірі й в очікуванні.

Ні про що не думаючи, у безмежній тиші, де мої слова є всього лише стукотом серця. Ох, чи подолаю сьогодні вранці глухі напади пристрасті, сьогодні вранці, немов би ти ще тут, поруч, Лучіано, чи подолаю саму себе й не подамся несамовито шукати тебе, поки, можливо, є ще час — і всі страждання минуть, перетворяться на спів... А жайвір, заспівавши, куди летить, у які радощі поринає?

Лише йому це відомо, коли там, угорі, самотній, лине у блакиті неба й білизні хмар.

Бачиш? Мені здається, що це в мене вирости крила, тепер, коли ти на своїх відлітаєш у далечінь.

І так я вірила, і так відбувалось — у твоїх обіймах я ставала красивою.

Я почувалася так, ніби знову стала молодою, як ти, джерелом життя, ніби повністю оповита світлом.

Де ти, де?

Вчора телефоном ти сумно повторив, що я б мала з легкістю на душі йти слідом за тобою... Твій голос, що натякав на дивовижні речі, водночас навіював відчуття нереальності. І...

Ні, сьогодні тиша. Запанувала, щоб нам було легше пережити прийдешні дні. Щоб я змогла пригадати твій

голос за інших обставин; коли я дивилася на тебе й коли торкалася тебе, мені здавалося, що я майже торкаюсь і його, коли він лунав із тебе, ширився великою кімнатою, розповідав про потаємне, і це було не словами, а музикою, і залишалося без відповіді...

Хоча тобі відповідали мої очі й пестощі моїх рук. І моя сутність, ніби атом у безмежжі, перебувала в тобі, тремтіла, як твоє слово — у мені.

Красеню! Ти обурювався, коли я називала тебе «красенем», описуючи твою чарівність і твою велич... Ти збираєшся в дорогу, ніби хрестоносець — Лучіано, Син Богів, із розкуйовдженою гривною, зі своїм орлиним поглядом, із досконалим тілом, яке не хотіло оголюватися для мене й віддаватися моєму бажанню, ох, Лучіано, ти сказав, що оволодієш мною лише тоді, коли наші душі будуть цілковито просякнуті одна одною, Лучіано, Лучіано, я знаю, що ці звернення долинають до тебе задовго до того, як я їх напишу, і тієї ж миті ти побачиш мене й покличеш: «Сібілло!»

Я була призначена тобі іменем і серцем. Ти упіймав мене й продовжуєш тримати, і твої руки міцно стискають мене. Ти не дозволиш мені впасти. Ти знову притулиш мене до своїх грудей, зникнуть будь-які тривоги, і лише щастя овійоватиме нас своїм легким подихом.

Вчора, щойно я закінчила писати й запечатала написане в конверт, щоб вручити тобі, коли ти повернешся, мене оповила незрозуміла тривога. Я змушена була розпростертися на дивані, дивані наших поцілунків, і закликати на допомогу всю свою волю, що так прагне спокою...

Моє самопочуття покращилося, однак я вже не відчувала такого піднесення, як уранці.

Я почала пакувати валізи. Аж ось, піднявши кришку тієї, у надрах якої залишила кілька книжок, на який заголовок я натрапляю? «Коли ми, мертві, пробуджуємося». Беру до рук книгу, розгортаю її, натрапляю на фразу: «Люди усвідомлюють непоправне тоді, коли, будучи мертвими, пробуджуються...»

У давньої ібсеніанки морозець пробіг поза шкірою.

3 липня

Мене охопило непереборне й бентежне бажання шукати тебе, домогтися тебе, вчепитися у твої плечі й волати: «Зверни, зверни увагу на те, що потім не зможемо виправити!..»

І я вийшла, попрямувала аж до твого дому.

Портє не зміг або не захотів сказати мені, чи ти вже поїхав.

Я змушена була змиритися з цим і повернутися назад, ось так.

Коли я поверталася, ніхто нічого не запідозрив: я простувала своєю звичною, швидкою й легкою ходою, яка полонила тебе того вечора, три місяці тому, коли ми знову зішлись після того, як рік не бачилися; майже всі озиралися, щоб подивитися на мене; усім подобаються мої досконалі й гармонійні форми.

Так само нічого не запідозрив іспанський письменник, що навідав мене трохи пізніше...

Сьогоднішній ранок відволік мене від приготувань до подорожі. Однак зараз усе готово. Цього помешкання більше не існує. Ми вже вирушили, Лучіано! Ти посміхався, коли того першого вечора, ось тут, я сказала тобі, що здається, ніби ми разом приїхали здалеку...

Поруч із тобою я прожила цілий місяць — попри те, що ти приходив побачитись зі мною лише кілька разів...

І це був хороший прихисток, майже досконалий, як висловився вчора ввечері іспанець, не в змозі дібрати більш підходяще слово.

Чи повернемося ми сюди ще колись?

Для тебе це звучить банально. Проте, окремі банальності набувають трагічного значення, коли разом уже багато чого пережито...

Лучіано! Ти не надіслав мені ані вітання, ані обіцяного подарунка. Ти розсіяний...

Як, як я зможу почути тебе, адже ти тепер так далеко звідси, намагаєшся здійснити свою мрію?

питимеш ти — там, у вежі, про яку ти мені розповідав...

Вежа на березі моря. Напівзруйнований пункт спостереження на самотній скелі.

Мені невідомо, коли ти дістанешся туди. Чи тебе підвезуть на човні, чи залишать тобі запас харчів на місяць.

Ти сам.

Почепиш гамак. А вікна там будуть? Чи лише бійниці?

Сходи? А чи буде на верхівці тієї вежі хоча б трохи вільного місця, кілька метрів для прогулянок?

«Буду відгородженим від усього, — сказав ти мені, — розмовлятиму хіба що з духами й демонами».

Ти усміхався, немов дитя, яке чекає прощення власних невинних пустощів.

«Існує також імовірність того, що я не повернусь...» — я прикрила тобі рота рукою, але ти відсторонив мене, як завжди, посміхаючись.

«Може трапитись, як би це тобі сказати... Випробування може погубити мене...» — «Померти! Це може трапитись і зі мною, рано чи пізно...» — «У моєму випадку ймовірність цього надзвичайно висока — через страшену напругу. Там, на півдні, ризик сягне свого піку...»

Я затремтіла. На твоїх гарних чоловічих руках проступали незвично набухлі вени.

А тоді ти знову повернувся до розмови про вежу, про гамак, про море, про плавання, якому ти щодня присвячуватимеш багато годин.

Морська широчінь, де навколо корабля Одіссея співали сирени, споглядатиме твоє оголене тіло.

Вечір. Після дванадцятигодинної нічної подорожі й сьогоднішнього дня, присвяченого відвідуванню давніх знайомих, я відчуваю виснаженою й лягаю, сподіваючись, що зможу заснути під гамір, що долинає з Проспекту.

Відчуваю, що ти думаєш про мене, у спалахах блискавиць, із запаморочливим почуттям на душі.

Мій Лучіано, це вперше я отримала повідомлення від тебе, ах, та воно майже нечитабельне! Це навіть і повідомленням не назвеш. Та воно залишило мені передчуття благодаті, що наближається, що от-от зійде на мене, Лучіано!

**5 липня,
ранок**

Ще годину тому, перебуваючи в напівдрімотному стані, я бачила світ у якихось особливих кольорах (кімната, занурена в темряву, і небо за вікном, зовсім посіріле від дощу). Я до кінця не впевнена, чи моя душа лише бачила це, а чи й проходила крізь цю своєрідну велику призму. А потім я немов побачила тебе — не тілесно, а саме твою таємничу силу, яка в той момент була зосереджена на дослідженні місцевості, сприймаючи її як велике творіння. І щось — не твій милий голос, а щось, що виходило з тебе, однозначно зсередини, торкнулося мене, проникло в мене. Туман розсіявся. І бажання осягнути Таємницю Всесвіту стало для мене більш зрозумілим, бажання твоє, моє, Всесвіту, і бентежна Таємниця, окрилена, ніби закохана наречена... Ох, не знаю, не знаю. Лише ти можеш так відчувати мене, більше ніхто. І цієї ж миті тілесна частина мене пробудилася, смутно усвідомлюючи свою убогість, свою втому — усе, що заважає тому бажанню здійснитися... Це неважливо, Лучіано. Це було миттю божественного злиття окультного й цілком очевидного, зірок і Землі, твого й мого сердець; і вперше, так, уперше мене осяяла впевненість у твоєму призначенні, а може — й у своєму...

Тепер, власне, я впевнена, що ти не даремно, не через казкову ілюзію сам відправився на пошук світів — темних? осяйних? — осягати глибинні речі. Сили потрібно розвивати, вони не даються нам у подарунок. У подарунок ми отримуємо лише форму, наш зовнішній вигляд, який майже завжди вказує на те, якими ми повинні бути в душі. І в тебе на чолі, Лучіано, так чітко було видно твоє призначення — творити дива! Проте, бачиш, я сумнівалася в цьому — і розповідала тобі про це. Але ти знаєш, чому. Знаєш, наскільки я відмежувалася від того досвіду, який міг би назавжди відвернути душу, менш боязку, ніж моя, від будь-якого подальшого контакту з езотеричним світом.

Відсторонена, зранена, ображена до глибини мого єства. Знадобилася вся твоя безмежна спокусливість, щоб я не втекла після того, як довідалася, що ти також належиш до секти Магів... Більше того, я таки втекла — ми вже більше року зустрічалися й могли б стати коханцями — та я втекла; але потім, коли минуло вже стільки часу, я в якусь мить опинилася навпроти тебе, і ти посміх-

нувся мені з такою радістю, що я б мала бути насправді сліпою або негідною, щоб ще раз відштовхнути тебе...

Проте я сумнівалася, чи не був ти сам жертвою своїх мрій.

«У шістнадцять років...» — розповідав ти мені одного вечора...

(Шістнадцять років, свіжість ефеба... Земля підносила твоїй дивовижній красі всі свої дари — так само, як задовго до того підносила їх моїй прекрасній юності... Та ми, її діти, хіба не належимо до небесної флотилії?..)

У шістнадцять років... Навіть найдивовижніший сон був би значно ближчим до реальності смертних людей, аніж те, що я пережила в школі магії... Однак ніщо не видалось мені неочікуваним і дивним. Не можу багато сказати про те, що є таємницею у Вічності — це неможливо було б досягнути розумом. Не можу також сказати, як це відбувалось.

Так. Просто. Я бачила Невідомість, якесь віддалене місце на березі священної ріки. Наші погляди зустрілися — і вмить зникло відчуття власного тіла. Я була немов чистий діамант, занурений в океан світла. Не пригадую вже ті перші кілька слів, якими ми обмінялися з тобою.

«Я пізнав Невідомість, таємниці підземного світу, небес і Богів. Я отримав скіпетр і корону від Всемогутніх, які посвятили мене в Королі», — поки ти промовляв ці герметичні слова, я розгублено дивилася на тебе.

Сьогодні вранішня заграва занурює мене у спогади...

Може, я перебуваю на порозі розуміння їхнього потаємного змісту?..

Не перечитую цих листів, заклеюю їх щовечора, кожен — у пронумерований конверт; до того моменту, як матиму змогу вручити їх тобі, назбирається близько тридцяти-сорока. Це ти навів мене на думку писати тобі щодня й сказав, що колись ці сторінки зможуть стати нашою книгою...

Твоє прохання парадоксальне, та парадоксальною виявилася й моя покірність. Хто міг таке припустити?

Друзям і знайомим, яких зустрічаю під час свого

**6 липня,
ранок**

перебування в Мілані, я кажу, що нарешті працюю над романом, і він мені добре вдається, відтак я почуваюся цілком щасливою. Вони слухають мене з подивом, потім радіють, адже трохи люблять мене. Тією невеликою любов'ю, якою можна любити жінку, що мандрує, з'являється, знову зникає; яка поза часом, завжди нова й завжди однакова... Вірять моїм словам, знають, що мені не властиво брехати — ані з добрими, ані зі злими намірами; також я не користуюся косметикою, окрім хіба що тоненької червоної ниточки помади на губах (тобі подобався її запах) і тієї золотистої пудри на волоссі.

Та все ж таки вони мене дивують. На їхню думку, я вже протягом тривалого часу нічого не видаю.

«Що ж це за диво коїться, — запитують себе, — що Сібілла раптом взялася за справді-таки важку справу?». Творення і тягар — це для них синоніми.

«Не вистачає грошей, — думає хтось, — либонь, тому й стрибнула — як пасажир у відчаї стрибає з корабля, що тоне — до того рятівного столу, за яким пишеться успішний роман...». Чи відомо їм про контракт, про який я тобі казала, і про те, що я повинна здати рукопис восени?

Це сталося одного світлого лютого ранку: я отримала повідомлення, що видавець прийме мене в холі Посольського готелю.

«Він хоче спонукати мене до написання нової книги? Це неможливо, я не вважаюся престижною авторкою. Щодня я змушена відхиляти різного роду улесливі пропозиції... То може, має намір запропонувати мені коректорську посаду? Бо інакше завтра доведеться розмістити в газетах оголошення — мовляв, така-то й така-то письменниця шукає роботу гувернантки...». Роздратування, що накопичувалося в мені протягом місяців і років, пов'язане зі скрутним матеріальним становищем, мабуть, надало моєму голосу особливого звучання. І от я побачила перед собою блілого широкоплечого чоловіка з об'ємними вольовими рисами обличчя, який похитувався, немов від ударів, і пильно дивився на мене. Будучи однакового зросту, ми мовчки стояли й зміряли одне одного поглядами протягом кількох секунд. «Пані, те, про що ви мені розповідаєте, є дуже болючим. Ще якусь мить тому я щиро заявив Вам, що не зможу задоволь-

нити Ваше прохання, та зараз відчуваю, що не можу не зробити для Вас бодай чогось. Подивимось...». За п'ять хвилин ми домовилися, що протягом восьми місяців я авансом отримуватиму платню й писатиму роман... Із тих пір ми більше не бачились. Цими днями я перебуваю тут, щоб поговорити з ним, та його немає — буде лише завтра. Його півтори тисячі лір, разом із трьома сотнями, які мені надсилає брат із Колумбії, де він живе вже двадцять років, ледь вистачає на те, щоб винаймати житло й харчуватися один раз на день (ти показав мені, як можна постити протягом цілих тижнів, без шкоди для тіла та з користю для розуму).

А тепер, щоб поїхати в Сальсо лікувати давній біль у плечі, як умовляє мене лікар, і щоб купити собі костюм від Палмер або Вентури на «розпродажі» неподалік, я потребую додаткових коштів і сподіваюся переконати видавця в такій само короткій, як у римському готелі, розмові — але менш драматичній...

Пізніше, у жовтні...

Чи буду я жива в жовтні?

Чи ти бажаєш цього, Лучіано?

Чого ти бажаєш мені у хвилини, коли десь далеко думаєш про мене?

Щоб я звільнилася від усіх непередбачуваних обставин і розчинилася нарешті в просторах, де панують світло й музика, чи щоб і надалі демонструвала через нашу цілковиту неподібність красу трагічних ілюзій; продовжила бути — з тобою чи без тебе, переможниця й водночас переможена, знову, завжди?

Хочеш, щоб я кохала тебе, а чи щоб забула?

Або ж ти готуєш для мене в тій священній тиші, яка передує світанку, якийсь новий нечуваний стан, відчувши який, я одразу позбудуся всіх тривог?

Якщо ж ти сам, Лучіано, попросив мене писати тобі цими днями, звертатися до тебе, постійно до тебе, так, щоб ти чув мої слова в тій зачарованій вежі, біля підніжжя якої розбиваються хвилі, де ти куриш фіміам перед Богами, які єдині тебе бачать; якщо ти сам попросив мене про цю духовну, але й страшенно сентиментальну вправу, Лучіано, то хіба не мала б я думати, що моя пристрась для тебе важлива, і ти бажаєш, щоб вона й надалі зростала в мені?..

«Мила...» — шепотів твій голос того останнього вечора. «Мила», — промовляли до мене твої очі й руки. Ми зливалися в єдиному солодкому стогоні...

**7 липня,
ранок**

Життя — довге, творчість — коротка.

У цьому готельному номері чутно, як безперервний шум міських артерій зростає настільки, що б'є в самий мозок, і, здається, сам уже перетворюється на якийсь предмет із металу й каменю; сьогодні вранці я думаю про інші готельні номери, інший пекельний гамір у такі ж літні дні. Ті самі валізи, але з меншою кількістю написів, розташовані на тих самих підніжках. Мені на думку спадають, в особливий спосіб виринаючи з пам'яті, північні міста, можливо, через схоже освітлення, що пробивається крізь мереживо фіранок. Турин, Болонья. Ті дні, коли я чекала нагоди поїхати в Лондон і зустрітися з Ендіміоном, якого кохала; ті дні, коли два роки по тому чекала в самотності, аби дізнатися, чи написана мною драма буде прийнята Великим...

(Драма, через яку ти мене «побачив», «зрозумів» мене, як ти тоді висловився, ще до того, як зустрів мене в земному втіленні. Невже й справді в ній прихована вся повнота трансцендентного виміру моєї сутності?..)

Вечір. Хотіла б я колись познайомити тебе зі своєю найкращою подругою Терезою. Хотіла б, щоб ти почув тембр її голосу, коли вона прихиляє свою тендітну шийку до мого плеча й промовляє: «Сібїлло, моя добра Сібїлло!»

В неї пряме волосся із проділом посередині, карі очі та найдосконаліше обличчя з усіх, які я колись бачила — дрібне, овальне, і вираз його щомиті такий чудовий, що навіть краса ліній губиться на другому плані. Сама її фігура, рухи — усе в ній є музикою. Мабуть, тільки Шеллі володіє духовною чистотою такого рівня, усім своїм виглядом випромінює внутрішню гармонію. А тепер ти знову твориш диво, Лучіано, проте не таке довготривале, як виходить у Терези, адже ти — чарівник, а вона — свята. Вона змінює саму матерію простою ласкою, у той час як ти робиш це за допомогою сили волі...

Вона свята, неначе ластівка. Усе, що є навколо, вона

благословляє помахом своїх крил.

Маленька, солодка, беззахисна.

Я зустріла її якось узимку тут, у Мілані, замерзлу, голодну, із власною, вже другою дитиною біля грудей, та все ж вона не скаржилася, усміхалася й казала: «Знаєш, ця невеличка слабкість дозволяє мені бачити всіх навколо з німбами святості, це так весело...»

З раннього дитинства вона була чарівною частинкою світу мрій, подихом казки, обдарована розумінням, яке ґрунтується на любові, якому могли б позаздрити навіть Данте й Шекспір. Потім життя запропонувало їй чоловіка, її поета, і вона прийняла його, щоб оберігати, захищати, огорнути власною музикою, щоб він не бачив навколо себе ніякої убогості. Жінка, жінка! Я полюбила її й продовжую любити з почуттям, яке важко навіть висловити; я певна, що до зустрічі з нею жодне створіння так не западало мені в серце, не викликало в душі вдячність вищим силам — жодна людина чи витвір генія, жоден світанок над морем чи над лісом, жоден із тих садів, де ледь помітно тремтять квіти від легенького вітерцю... Я сказала їй про це одного разу, але вона зашарілася в ніжній покірності, делікатно провела руками навколо мого чола й промовила: «Добра Сібілло, ти сама наділяєш мене всім тим, чим я, на твоє переконання, володію!». Проте вона знає, що говорить неправду, а тому одразу ж знічується. Вона знає, наскільки близькою є для мене — ніби матір і донька водночас, і я так само важлива для неї — як старша і як молодша; ми дуже схожі, хоча життя в нас складалося по-різному; доля виявилася більш прихильною до неї, але вона цього варта, безперечно, варта...

Погано почуваюся сьогодні. Жінка, навіть найздоровіша, зіштовхнувшись із тимчасовими життєвими негараздами, завжди відчувається беззахисною та пригніченою. Особливо, якщо її сексуальне життя вже подолало значну частину власного циклу.

Більше того, в ці моменти вона переживає незрозумілий подив і розгубленість, ніби в підлітковому віці.

А це дике відчуття сорому й суму, від якого хочеться

8 липня

втекти, бути похованим... Ще жодна поетка не спромоглася на героїчний жест — проаналізувати й висловити цей тваринний і водночас священний стан, ці періоди, під час яких духовне життя огортає каламутна пелена...

Пам'ятаєш одне з перших питань, із яким ти звернувся до мене того вечора, коли ми з тобою вперше побачились?

«Чим є для вас ваша творчість?» — воно було для мене цілковитою несподіванкою, адже про те саме запитав мене за кілька місяців до того Бруно Теллегра під час нашого з ним знайомства.

Я відповіла тобі... що не маю відповіді. Не знаю, чи це щире зізнання прийшлося тобі до вподоби. Та потім я сказала, що здобутки жінки, що працює на ниві поезії, є результатом незрівнянно більших зусиль, аніж здобутки чоловіків; я сказала тобі, поки ти з напівтемряви розглядав мене, немов хлопчина, яку велику жертву приносить та, котра насправді намагається творити духом, а не кров'ю...

(Кров, кров!.. Ти не повинен торкатися її протягом цього місяця магічного сходження!..)

Погано почуваюся сьогодні.

Однак мушу підводитись, виходити, бачитися з людьми, налагоджувати справи з видавцем, забезпечувати себе грошима на весь місяць, а також на наступний, адже я пообіцяла дочекатися тебе.

Уявляєш собі, мій провидцю, ту частинку моєї людської натури, яка мчить кудись, злісно бунтуючи, у той час як глибинний інстинкт спонукає її віднайти затишну нірку десь у лісі, щоб там, можливо, померти? Померти, немов той вовк у Вінії... Пригадуєш?

Jamais entrer dans le pacte des villes.

Усе життя я була бунтаркою, такою бездушною, але й зовсім беззахисною!

«Душе моя, що маєш крила, та не маєш зброї», — написала я одного разу. Суспільство не прощає мені того, що я прямую власним шляхом, самотня й беззахисна; я, жінка, хоч і стиха, але виразно засуджую його спосіб буття, його захисні обладунки, його кинджали, його отруйність. Воно не прощає мені й карає — і це логічно. А точніше, воно думає, що карає, засліплюючи блиском золота, величчю скульптур, усією своєю нищістю. Але тим не менш, мені вдається щось вирвати в нього, адже я завжди вдовольняюся необхідним мінімумом, аби збе-

регти себе, зберегти всередині те, чого бракує іншим. І те дике створіння, яким я є, яке залишилося чистим, хоча й доводилося досить часто спускатися в канави, наповнені брудом; створіння вільне й піднесене, інколи, як-от сьогодні, сміється, сміється, сміється! Ще годину тому було сумне, а зараз сміється, відчуваючи неминучість боротьби, гротескної боротьби за частинку матерії, щоб змінити її суть, гармонійну, запашну, в дарунок усім.

Вечір. Через пів години після розмови з видавцем я вже була в домі людей, які не бачили мене з минулої осені й які зауважили, що я виглядаю «навдивовижу гарно, незрівнянно краще, аніж минулого разу».

І таке враження складалося цими днями у всіх, хто мене зустрічав.

Але ж яким чином мені вдалося зберегти гарний вигляд сьогодні, після того, як я покинула видавця, абсолютно нічого не отримавши?

Раніше після подібних поразок на обличчя могла прокрастися гіркота й, можливо, якась тінь сум'яття. Сьогодні ж, попри хворобу і втому, я втримала те світло другої юності, яким променію відтоді, як ти поцілував мене, Лучіано...

Ти кохаєш мене? Я знаю, що є речі, про які не варто запитувати. Та в цей вечір, у цей вечір дозволь мені побути дитиною! Ти казав: «Як ти зростаєш! Як змінюєшся!» — але й у тобі відбувалися зміни, у тобі — ти так ніжно оберігав мене... Кохаєш мене? Ти кохаєш мене? Ти не виявляв співчуття, коли я плакала. Тепер не плачу. Та обійми ж мене міцно, притули до себе, пести мене, твоя рука навіть легша за мою; пести мене, хочу, щоб твої пальці куйовдили моє волосся, гладили мене по чолі, торкалися очей; хочу відчувати, що дарувати мені радість є радістю й для тебе. Красеню, кохання моє, що так далеко — чи ти чуєш мене?

А якщо ти не поїхав з Рима? Якщо все це є лише вигадкою — подорож, вежа над морем, цілий місяць усамітнення, жодного спілкування, хіба що з духами?

Рік тому одна людина — уявляєш, хто б це міг бути? — Бруно Теллегра також повідомив усім, що залишає місто для того, щоб провести кілька тижнів у духовному усамітненні — але натомість зачинився у себе вдома. Його сім'ї в той час не було; одна жіночка приносила йому зранку хліб, фрукти, молоко, а потім ішла собі геть. Увесь дім був просякнутий дивними запахами: ладаном, бензойною смолою, евкаліптом — але все це переважав запах ефіру.

Лише я про це знала. Одного вечора він дозволив мені навідати його — на кілька хвилин.

Якщо не брати до уваги повітря, яким майже неможливо було дихати, і зачинених вікон посеред літа, у знайомому тобі маленькому приміщенні нічого не змінилося: той самий порядок, те саме розташування меблів, книжок, картин. На письмовому столі лежав розгорнутий давній трактат із магії. Бачив би ти, якою закладкою він позначає сторінки! Смарагдово-зеленою стрічкою, якою я зав'язала пасмо волосся перед тим, як обрізати й романтично надіслати йому — щоб він одразу ж його спалив...

Він здався мені більш виснаженим, аніж зазвичай: було в ньому щось, що наводило на думку про зношеність, хоч убраний він був, як завжди, бездоганно.

І я винесла з собою той огидний запах ефіру, що надовго засів у ніздрях.

А якби й ти отак залишився?.. Не в домі своєї матері, а у величній потаємній оселі, яку б ти обставив на власний смак і не забажав мені показувати?

Польова кухня, яку ти прийняв від мене; гамак, що я тобі подарувала, почувуючись щасливою від думки, що спатимеш на чомусь, що пов'язане зі мною, і що тобі ці речі знадобляться...

Але ж ти не міг мене обманути. У твоєму голосі, у твоїх руках, у сяйві твого ества стільки щирості! Вона навіть миліша за твою красу. У твоєму вмінні причаровувати я ніколи не помічала нічого нечистого...

Незліченні божества своїм подихом огортають твоє чоло.